

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pošluk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošljaj-njem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rekopisí se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ommnila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nova bremena.

V drž. zboru izvrše se v dveh, treh tednih velevažne reči. Grof Taaffe, njegovo ministerstvo ne pase lenobe. Ne, kdor bi to rekel, storil bi mu hudo krivico. Cela vrsta določeb, ki so jih poedini ministri že izdali, vsak v svojem področju, in veliko število postav, ki so jih v drž. zboru sklenili, oporekale bi mu na vse žrlo.

Ali pa se je v teh določbah, v teh postavah, ki so jih sklenili v času, kar je grof Taaffe na krmilu vlade, vse na korist ljudstvu izgodilo? Odgovor na to vprašanje bode veličen prav po tem, kakor čez to pač storé različne stranke sodbo. Bodi pa že s tem, kakor koli, toliko je gotovo, da se iz njih vidi vsaj dobra volja ministrov, zaprek pa se jim seveda stavi veliko nasproti.

Zopet stopi sedaj ministerstvo pred drž. zbor, predlagaje mu troje načrtov za nove postave. Prva meri na zavarovanje delalcev o kaki nesreči, druga pa na podedovanje srednjih kmetij in tretja na vpeljanje „črne vojske.“ V vseh kaže ministerstvo dobro voljo, da pomaga tam, kjer je najbolj pomoči treba. Žal, da nalaga vsaka teh postav, če postane z njo resnica, ljudstvu novih in to veličih bremen.

Najtežje breme naleže se na ramena ljudstva tačas, če postane načrt za „črno vojsko“ postava. Črna vojska pa se imenuje za to, ker nima posebne vojaške obleke.

To pa se izgodi, kakor smo že v zadnjem listu na drugem mestu rekli, skorej gotovo, vendar pa upamo, da ne po polnem po načrtu, kakor ga ministerstvo predlaga. Zato govorimo že tudi koj daes o tem načrtu.

Po njem mora vsak državlján, če more le orožje nositi, postati člen črne vojske brž, ko začne 19. leto pa dotlej, da spolni 42. leto; v tem ni izjeme druge, kakor ta, če je mož že sicer kje kako ud e. kr. vojske. Ako pa stopi častnik ali vojašk uradnik v pokoj, za-nj trpi enaka dolžnost celo tje do 60. leta. To je res hudo breme, ležje postane pa vsled tega, da

razven v največji sili ne prestopi črna vojska nikoli meje cesarstva in da ne bo ljudem za črno vojsko nobenih posebnih vaj ali priprav potreba.

S to postava izenači se naše cesarstvo z drugimi državami, ki že imajo delj časa črno vojsko in je torej tudi za naše cesarstvo skrajna potreba, da si jo osnuje. Ono pa ima tudi sploh najmanj mož v orožju in stoji v primeri z drugimi državami najslabše.

Očivestno kaže to ta-le tabela:

Dežela	vojakov	brambov- cev	črne vojske	vkup	od- stotek
Avstrija	881.786	396.898	146.034	1.324.718	4
Nemčija	2.170.000	565.000	5.705.000	8.413.000	12
Rusija	2.187.000	737.000	7.568.000	10.492.000	10
Francija	1.971.900	945.600	718.118	3.635.618	9.5
Italija	807.942	299.233	1.335.600	2.432.775	8.5

Te številke kažejo pač na drobno, kako stoji naše cesarstvo gledé vojaštva; vse države stojé nad njim. Pač se nam zdi, da bi one storile dobro, ko bi odjenjale ali ker ni do tega nobenega upanja, mora pač tudi naše cesarstvo seči po kisló jabelko in izosnovati si črno vojsko.

Dosehmal ima Nemčija razmerno največ ljudi v orožju, v njej je izmed sto ljudi že 12 vojakov, za njo pride Rusija, ki ima izmed sto ljudi 10 mož pod puško, potem je Francija, ki jih ima 9 in Italija, ki jih ima 8. V našem cesarstvu pride pa na sto prebivalcev samo čvetero vojakov.

Če postane iz črne vojske resnica, utegne se to nekoliko prevreči, vendar pa če se za en milijon povzdigne v njem število pri vojaštvu, ostane še zmerom za številom ostalih velesil.

Resnica, Avstrija ni začela, narobe se dolgo se je branila toliko breme naložiti svojim ljudstvom in jo je torej še le ozir na druge, sosednje države prisilil, da vpelje črno vojsko. Lehko pa si zato mislimo, da kdor in kateri koli narod še ima srca za našo lepo Avstrijo, bode za to postavo, toda breme je pač breme.